

Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmän kokous 4/2020

Aika 30.11.2020 klo 14.00-16.00
Paikka Teams

Läsnä

Susanna Kankaanpää, Helsingin kaupunki
Petteri Huuska, Helsingin kaupunki
Marja Vuorinen, Vantaan kaupunki
Sanna Rönkkönen, Espoon kaupunki
Tapio Reijonen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Leena Alihakkola, Posintra
Heikki Aaltonen, Fortum
Tea Erätuuli, Helen
Hannu Laine, Vantaan energia
Anna-Maria Rauhala, Ramboll
Irma Karjalainen, HSY
Maaria Parry, HSY
Juha Viholainen, HSY
Reetta Koskela, HSL
Maria Konsin-Palva, Uudenmaan ELY-keskus
Arto Kärkkäinen, Uudenmaan ELY-keskus
Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus
Simo Haanpää, Uudenmaan liitto
Ilona Mansikka, Uudenmaan liitto
Kaarina Rautio, Uudenmaan liitto
Pia Tynys, Uudenmaan liitto

Pöytäkirja

- 1. Avattiin kokous klo 14.00**
- 2. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio**
- 3. Organisaatioiden ilmastotyön ajankohtaiset asiat**

Vantaan energia, Hannu Laine: Lämpöenergian kausivarasto

Vantaan energia suunnittelee Kuusikonmäkeen sijoitettavaa lämpöenergian kausivarastoa. Kyseessä on noin miljoonan kuutiometrin kokoinen luolasto, johon johdetaan kaukolämpökierrossa lämmitettyä jokivettä. Lämmön lähteenä käytetään jätteen poltossa vapautuvaa lämpöä, jonka tuotanto on tasaista ympäri vuoden. Näin kesäaikaista lämmön ylituotantoa saadaan talteen talvikuukausien varalle. Lämpövaraston teho on 90 GWh ja se korvaa 125 GWh maakaasulla tuotettua lämpöenergiaa. Veden lämpötila varastossa on 40-140 astetta, mutta luolan sijaintisyvyyden vuoksi yläpuolisen pohjaveden paine estää veden höyrystymisen. Tällä hetkellä tehdään YVA-tarveharkintaa, käytössä laitos voisi olla vuoden 2025.

Helenin ajankohtaiset hankkeet, Tea Erätuuli

Helenillä on selvityksessä useita hankkeita, joilla yhtiö tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelmissa on muun muassa merivesilämpöpumppu Vuosaaren voimalaitoksen yhteyteen, joka hyödyntää jäähdytysvesikierron hukkaenergiaa. Myös meriveden lämmön hyödyntämistä tarkastellaan, mutta Helsingin edustan mataluuden vuoksi tarvittava vähintään 2-asteinen vesi olisi haettava kauempaa avomereltä. Kruunuvuoren energian kausivarasto-suunnitelmassa harkitaan Kruunuvuorenselän lämpimän pintaveden taltioimista käyttöön vanhoihin luolastoihin. Mustikkamaalle tehdään luolalämpövarasto vanhoihin öljyluoliin, tavoitteena lyhyen syklin lataaminen ja purkaminen päivän/muutamana päivän lämpöhuippujen tarpeisiin. Laitos valmistuu 2021. Katri Valan lämpöpumppulaitosta laajennetaan. Myös geotermisen energian potentiaalin hyödyntämistä suunnitellaan ja potentiaalisia alueita tutkitaan heijastusluotauksin. Yhtiö on investoinut tuulivoimaan Lakiakankaalla, yhteishankkeessa CPC Finlandin kanssa. Voimaloiden asennus tapahtuu vuonna 2021.

Fortum, Heikki Aaltonen:

Kaukolämmön hiilineutraaliustavoite etenee clean heat-polun mukaisesti. Otaniemessä kiinnostava Aalto Works-hanke: kymmenen kiinteistön lämpö ja viilennys saadaan päästöttömäksi ja lähes omavaraiseksi ilma-vesilämpöpumppujen avulla. St1:n Deep heat on aikataulussa, lähdössä koekäyttöön.

Kestävän kaupunkielämän ohjelma, Maaria Parry

Kestävän kaupunkielämän ohjelman tarkoituksena on tukea pääkaupunkiseudun kaupunkien ilmastotavoitteiden toteutumista sekä hillinnän että sopeutumisen osalta sekä vauhdittaa siirtymistä kiertotalouden periaatteiden mukaisiin ratkaisuihin. Yksi ohjelman tavoitteista on tuoda kulutuksesta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt ja niiden vähentäminen näkyvämmiin mukaan kaupunkiseudun kestävän kehityksen työhön. Ohjelma on samalla ensimmäinen seudullinen kiertotalousohjelma ja jatkumoa myös sopeutumisen strategiatyölle.

Ohjelma tarjoaa ehdotuksia toimenpiteistä, jotka voidaan toteuttaa seudullisessa yhteistyössä julkisten organisaatioiden, yritysten, tutkimuslaitosten ja asukkaiden kanssa seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Seuraavaksi ohjelma lähtee rajatulle lausuntokierrokselle, ja sen hyväksymisestä päätetään alkuvuonna 2021.

Käytiin läpi muiden partnereiden kuulumiset.

4. Hiilineutraali Uusimaa 2035-tiekarttatyön eteneminen, Pia Tynys

Tiekartta on hyväksytty hallituksessa pienin muutoksin. Valtuusto käsittelee tiekarttaa loppuvuodesta. Työ jatkuu vuonna 2021 toimenpideohjelman työstämisellä. Syksyille 2021 on luvattu tiekartan päivitys, jonka muoto on vielä avoin.

5. Canemure-hankkeen ajankohtaiset asiat, Simo Haanpää

Lyhyt yhteenveto 30.11. aluekoordinaatiokokouksesta:

- Kaikki alueelliset tiekartat lähestyvät hyväksymisvaihetta
- Käsittelyn syvyys ja toimenpiteiden tarkkuus vaihtelee; joillain alueilla käyty syvällisitäkin sektorikohtaista keskustelua, mikä hidastanut prosessia. Vastaavaa keskustelua käydään muilla alueilla toimenpidesuunnitelmavaiheessa.
- Toimenpiteiden vastuutus ja erilaisten alueellisten strategiadokumenttien ml. tiekartat suhde toisiinsa puhuttaa

6.a. Muistioiden julkisuus:

Päätettiin tehdä keskustelumuistiosta tiivistelmä viralliseksi muistioksi, joka on myös julkaistavissa hiilineutraalisuomi.fi-sivuilla.

6.b. Ilmastoyhteistyöryhmän laajentaminen

Päätettiin pitäytyä nykyisessä ryhmän kokoonpanossa ja kutsua tarvittaessa kokoon teemakohtaisia laajempia työpajoja.

7. Seuraava kokous

Sovitaan myöhemmin tammi-helmikuun vaihteeseen.

Päätettiin kokous klo 16.06